

7th Dialogue

Action for Climate Empowerment

Alice Gaustad Norwegian ACE Focal Point

Events presenting new IPCC reports

Foto: Maximilian Ziegler / World Meterological Organization,

Hovedbudskap fra rapporten om 1,5°C

Menneskelig aktivitet siden før-industriell tid og frem til 2017 har ført til en global oppvarming på omtrent 1°C, og med dagens utslippstakt øker temperaturen med rundt 0,2°C hvert tiår. Hvis utslippene fortsetter å øke i samme tempo som nå, vil verden være 1,5°C varmere en gang mellom 2030 og 2052.

- Virkningene av 2°C global oppvarming er betydelig mer alvorlig enn virkningene av 1,5°C global oppvarming.
- Hvis vi skal unngå en oppvarming på mer enn 1,5 grader, uten eller med bare en begrenset midlertidig temperatur overskridelse må klimagassutslippene reduseres med 40-50 prosent innen 2030 sammenlignet med 2010.
- 1 2050 må CO2-utslippene være netto null da må det fjernes minst like mye CO2 fra atmosfæren som det slippes ut.
- Det gjenværende karbonbudsjettet for 1,5°C er halvparten, eller under, av budsjettet for 2°C.
- Det må hurtige og dyptgående systemendringer til i de fleste sektorer de neste ett til to tiårene.

Store fordeler forbundet med å holde oppvarmingen under 1,5°C

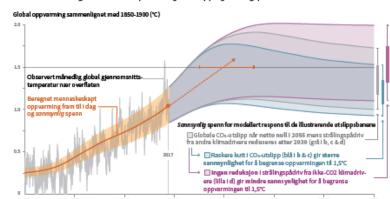
På land er virkningene på naturmangfold og økosystemer betydelig mindre ved 1,5 °C global oppvarming enn ved 2°C, inkludert risiko for tap og utryddelse av arter. Det er forventet at seks prosent av insekter, åtte prosent av planter og fire prosent av virveldyr vil miste over halvparten av sine klimatisk egnede områder ved 1,5°C global oppvarming. Ved 2°C global oppvarming øker dette til 18 prosent for insekter, 16 prosent for planter og åtte prosent for virveldyr.

Økosystemene i havet vil gjennomgå storstilte endringer ved 1,5°C oppvarming og høyere, og det er fare for at kritiske vippepunkter passeres. Allerede i dag ser vi for eksempel et storskala tap i utbredelsen av varmtvannskorallrev, og ytterligere 70-90 prosent

FAKTAARK M-1116|2018

Samlede utslipp av CO2 og framtidig strålingspådriv fra andre klimadrivere enn CO2 er avgjørende for muligheten til å begrense oppvarmingen til 1,5°C

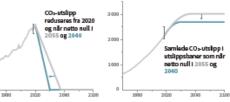
 a) Observert global temperaturendring og modellert respons til illustrerte framtidige menneskeskapte klimagassutslipp og strålingspådriv

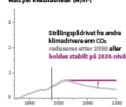
b) Illustrative globale utslippsbaner for netto CO₃ c) Samlede netto CO₃-utslipp Millarder tonn CO2 per år (GtCO3/år)

Millarder tonn CO₂ (GtCO₂)

d) Strålingspådriv fra andre klimadrivere enn CO₂ Watt per kvetdratmeter (W/m²)

Umiddelbare reduksjoner av COs-utslipp begrenser samlede COs-utslipp vist i panel

Maksimal temperaturekning er bestemt av samlede netto COs-utslipp og netto strålingspådriv fra metan, lystgass, aerosoler og andre menneskeskapte klimadrivere.

Miljedirektoratet | Telefon: 03400/73 58 05 00 | E-post: post@miljedirektoratet.no | Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

www.miljødirektoratet.no Side 4/4

Fota: I.Barisoff / istockphoto.com. Karalirev er spesielt sårbare når klimaet endrer seg. 70–90 prosent vil gå tapt ved 1,5°C global oppvarming, og så godt som alle (>99 %) vil forsvinne ved 2°C.

Virkninger av 1,5 °C global oppvarming

Ekstremhendelser vil øke betydelig i en verden som er 1,5°C varmere enn førindustriell tid, og de vil øke ytterligere mellom 1,5 og 2°C. Negative virkninger for natur og mennesker vil være vesentlig mindre ved 1,5°C global oppvarming enn ved 2°C.

Miljødirektoratet | Telefon: 0340Q/73 58 05 00 | E-post: post@mijodir.no | Nett: www.mijødirektoratet.no | Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Fordelene av å begrense den global oppvarming til 1,5°C istedenfor 2°C er blant andre:

- 50 prosent reduksjon i den globale befolkningen som vil være utsatt for vannmangel.
- Ti millioner færre mennesker mister hjemmene sine på grunn av havnivåstigning.
- 50 prosent reduksjon i arter som vil miste halvparten av sine klimatisk gunstige leveområder.
- 2 millioner kvadratkilometer mer permafrost forblir i frossen form over århundrer.
- Én isfri sommer i Arktis hvert hundrede år ved 1,5°C, mot ën isfri sommer hvert tiende år ved 2°C.

Økningen i den globale gjennomsnittstemperaturen på jordas overflate (omtrent 1°C siden før-industriell tid¹), har ført til hyppigere og mer intenst ekstremvær. Klimagassutslippene fra mennesker har varmet opp atmosfæren og havet, smeltet snø og is og hevet det globale havnivået. Også nedbørsmønstre er endret på grunn av menneskelig påvirkning. Disse observerte endringene styrker kunnskapen om hvordan natur og samfunn kan bli endret ved en temperaturøkning på 1.5°C eller mer.

En temperaturøkning på 1,5°C innebærer blant annet at vi vil få flere varmeekstremer i alle befolkede regioner, flere kraftige nedbørshendelser i de fleste regioner og mer ekstrem tørke og regnmangel i noen regioner.

Å begrense temperaturøkningen til 1,5°C innebærer mindre fare for at kritiske vippepunkter passeres, som kan få irreversible konsekvenser selv om den globale oppvarmingen skulle stabiliseres på 1,5°C innen 2100. Å passere et vippepunkt betyr å utløse endringer som innebærer en rask overgang i et system fra en tilstand til en annen.

FA KTA ARK M-111712018

Sammendrag av risikoen for å overskride mulige regionale vippepunkter for ulike grader av oppvarming

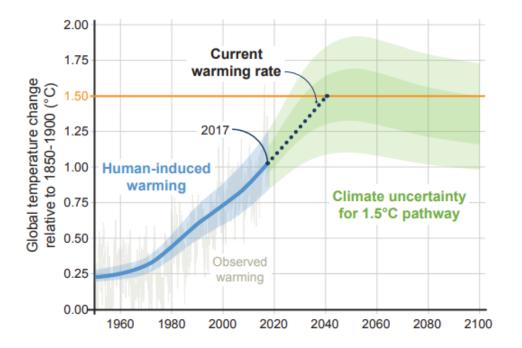
Mulige vippepunkter	1,5 °C eller mindre	1,5-2 °C	2-3 °C
Arktisk havis	Det er sannsynlig at sommerisen blir bevart	Risikoen for en isfri sommer er rundt 50 % eller høyere	Det er veldig sannsynlig at Arktis er isfritt om sommeren
	Endringer i havisen er fortsatt reversibel forutsatt at tilstrekke- lige tiltak gjennomføres	Endringer i havisen er fortsatt reversibel forutsatt at tilstrekke- lige tiltak gjennomføres	Endringer i havisen er fortsatt reversibel forutsatt at tilstrekke- lige tiltak gjennomføres
Tundra	Nedgang i antall vekst- graddager under null grader	Videre nedgang i antall vekstgraddager under null grader	
	En plutselig økning i tredekke er usannsynlig.	En plutselig økning i tredekke er usannsynlig	Mulighet for en plutselig økning i tredekke (lav sikkerhet)
6.6			
Permafrost	21-37 % reduksjon i permafrost	35-47 % reduksjon I permafrost	Mulighet for kollaps av permafrost (lav
	2 millioner kvadrat- kilometer mer perma- frost bevart enn ved 2°C global oppvarming (middels sikkerhet)	Arlig utslipp av karbon på 0,12-0,25 gigatonn til atmosfæren	sikkerhet)
Veladie	Årlig utslipp av karbon på 0,08-0,16 gigatonn til atmosfæren		
Marth	Irreversibelt tap av lagret karbon	Irreversibelt tap av lagret karbon	
Den asiatiske monsunen	Lav sikkerhet i anslåtte endringer	Lav sikkerhet i anslåtte endringer	Sannsynlig at det blir mer intenst nedbør under monsunen

Sida 1/12 www.mijed rektoratek.no Sida 3/12

¹ Reforanseperioden 1850-1900 er brukt for å representere før-industriell temperatur.

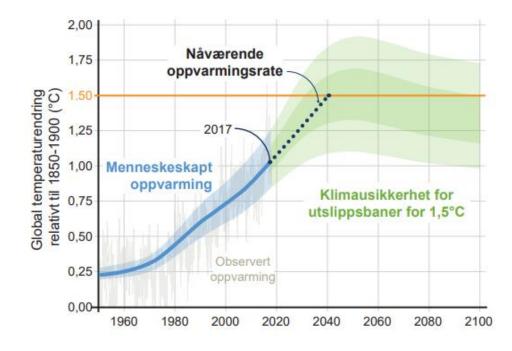
FAQ1.2:How close are we to 1.5°C?

Human-induced warming reached approximately 1°C above pre-industrial levels in 2017

Hvor nær er vi 1,5°C?

Menneskeskapt oppvarming nådde 1°C global oppvarming over før-industrielt nivå i 2017

Kilde: FNs klimpanel, 2018

The Children's Panel on Climate Change

- Awareness-raising
- How to reduce GHG emissions
- Prepares reports for the politicians
- Participates in the COPs

Civil society part of the Norwegian delegation

Article 12

Parties shall cooperate in taking measures, as appropriate, to enhance climate change education, training, public awareness, public participation and public access to information, recognizing the importance of these steps with respect to enhancing actions under this Agreement.

Article 12

Parties shall cooperate in taking measures, as appropriate, to enhance climate change education, training, public awareness, public participation and public access to information, recognizing the importance of these steps with respect to enhancing actions under this Agreement

